

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE ANTWERPEN VAN 12 FEBRUARI 2020

Inzake het Openbaar Ministerie tegen

BEKLAAGDE

K. V., RRN X
geboren te Bornem op X
van Belgische nationaliteit
bediende
wonende te X

beklaagde, bijgestaan door Meester N. J., advocaat te Mechelen.

TENLASTELEGGINGEN

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

A

Te Mechelen op 3 november 2019

aanzetten tot haat of geweld jegens een persoon

in een van de in artikel 444 van het Strafwetboek bedoelde omstandigheden aanzetten tot haat of geweld jegens een persoon wegens een van de beschermde criteria, namelijk tot haat van M. I., geboren te Mulhouse op X, (art. 20, 2° W 30/07/1981)

PROCEDURE

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

OP STRAFRECHTELIJK GEBIED

1. Tenlasteleggingen

1.1 Beklaagde wordt vervolgd voor een feit van in het openbaar aangezet te hebben tot haat of geweld jegens een persoon wegens één van de beschermde criteria opgenomen in de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van door racisme of xenofobie ingegeven daden en dit in de context van een voetbalwedstrijd.

1.2. Op 3 november 2018 vond in het kader van de competitie in de hoogste Belgische voetbalklasse de wedstrijd YRKV - Sporting plaats in het stadion .

Tijdens de zestigste minuut van de wedstrijd vond een incident plaats waarbij dhr. M. I., een speler volgens diens verklaring een man in tribune 13 enkele malen zijn middenvinger zag opsteken en de Hitlergroet zag brengen. Of de man dhr. I. hierbij iets toeriep kon hij, gelet op het lawaai in het stadion, niet horen.

Bij het affluiten van de wedstrijd ging dhr. I. verhaal halen bij de scheidsrechter, die het incident niet opgemerkt had. Uiteindelijk werd dhr. I. bestraft met een gele kaart wegens zijn geëmotioneerd betoeg. Hij verliet vervolgens in tranen het veld.

1.3 Op 4 november meldde mevr. S. D. zich spontaan aan bij de politie te Mechelen. Zij verklaarde aanwezig te zijn geweest bij de wedstrijd en in de bewuste tribune 13 naast de man te hebben gestaan die tot driemaal toe de Hitlergroet had gebracht. Zij identificeerde deze man als zijnde beklagde, een lid van dezelfde supportersgroep als degene waar zij toe behoort. Ook haar zus die eveneens aanwezig was en deel uitmaakt van dezelfde supportersclub, mevr. R. D. wenste een verklaring af te leggen.

Mevr. R. D. verklaarde dat zij de hele wedstrijd naast beklagde stond. Zoals op de foto's opgenomen in het strafdossier blijkt, bevonden zij zich helemaal onderaan de tribune, aan de reclameborden. Wanneer in de zestigste minuut van de wedstrijd een fout op het veld werd gemaakt en dhr. I. aan de zijlijn de bal kwam recupereren, ging beklagde voorover hangen op de reclameborden. Vervolgens keek beklagde dhr. I. recht aan en bracht hij drie maal de Hitlergroet waarbij hij telkens de woorden "Sieg Heil" uitsprak. Mevr. R. D. verklaarde hiervan erg geschrokken te zijn, te meer omdat zij bij voorgaande wedstrijden beklagde nooit dergelijke gebaren had zien stellen.

Mevr. S. D. was eveneens op dezelfde plek in het stadion aanwezig, maar zij was geen rechtstreekse getuige van de feiten aangezien zij op het ogenblik even niet op haar plaats stond om bonnetjes te gaan kopen. Wanneer zij terugkeerde vertelde beklagde haar dat hij de Hitlergroet gebracht had en na de wedstrijd zich snel zou moeten omkleden en onmiddellijk zou moeten vertrekken. Tijdens het verdere verloop van de wedstrijd zou beklagde zich nerveus, maar uitwendig ogenschijnlijk normaal gedragen hebben.

Bij het affluiten van de wedstrijd vertrok beklagde snel uit het stadion en vermomde hij zichzelf door zijn bril af te nemen, zijn kap op te zetten en een supporterssjaal rond zijn hoofd te wikkelen.

Bijkomend legde mevr. S. D. ook een aantal screenshots voor van een gesprek dat ze had met beklagde. Hierin gaf beklagde duidelijk aan bevreesd te zijn dat er camerabeelden zouden bestaan van hetgeen hij gedaan had tijdens de wedstrijd, zonder dat in deze berichten gespecificeerd wordt welke gedraging dit was.

Beklaagde werd ook door dhr. I. aangeduid als de man die de Hitlergroet uitbracht na voorlegging van foto's waarop een groot deel van de in de tribune aanwezige mensen in beeld gebracht werd.

Bij uitlezing van het gsm-toestel van beklagde werden ten slotte enkele sms-berichten teruggevonden waaruit bleek dat beklagde met een vriendin communiceerde over artikels met betrekking tot de

lopende zoektocht naar de dader van de feiten. Eveneens werd vastgesteld dat er een aantal telefoongesprekken plaatsvonden met mevr. S. D. Volgens mevr. D. zou beklagde haar in deze gesprekken gevraagd hebben om aan de politie te verklaren dat hij niets met de feiten te maken heeft.

1.4 Beklaagde betwist de versie van de feiten zoals deze door mevr. R. D., mevr. S. D. en dhr. I. beschreven worden.

In zijn verhoor door de politie op 14 november 2019 ontkende hij ten stelligste een Hitlergroet gebracht te hebben of de woorden "Sieg Heil" uitgesproken te hebben. Hij beschreef in dit verhoor een beweging die hij gemaakt had na affluiten van de wedstrijd, waarbij er eventueel enige verwarring omtrent zijn daden zou kunnen zijn ontstaan, maar hij ontkent betrokken te zijn geweest bij de gebeurtenissen die plaatsvonden rond minuut 60 van de wedstrijd.

Ter terechtzitting en in de schriftelijke conclusies die in zijn naam werd neergelegd betwist beklagde het tenlastegelegde. Hij bekent zaken geroepen te hebben en gebaren (zoals het opsteken van de middenvinger) gemaakt te hebben, maar niet de Hitlergroet gebracht te hebben en hierbij de woorden "Sieg Heil" uitgesproken te hebben. Hij wijst hierbij ook op een eerder zijdelingse armbeweging die enige gelijkenis vertoont met het brengen van een Hitlergroet en die de betekenis "kalmte/dimmen" of "amateur" zou uitdrukken en eventueel tot verwarring aanleiding zou kunnen hebben gegeven bij dhr. I.

Ten slotte werpt beklagde op dat hij het stadion niet omgekleed verlaten kon hebben aangezien hij een bril met sterktes -5.5 en -6 dient te dragen door sterke hypermétropie en bijgevolg zonder bril niets kan zien en de uitgang niet zou hebben kunnen vinden.

1.5 De versie van de feiten zoals gegeven door beklagde overtuigt niet. De rechtbank ziet in deze zaak geen reden om aan de in essentie met elkaar overeenstemmende verklaringen van dhr. I. en de twee getuigen te twijfelen. Dhr. I. en mevr. R. D. duiden onafhankelijk van elkaar dezelfde supporter, beklagde, aan als diegene die de Hitlergroet heeft uitgebracht. R. D. voegt daaraan de door beklagde gebruikte woorden "Sieg Heil" aan toe waardoor niet kan worden getwijfeld aan de aard en de betekenis van het door beklagde uitgevoerde gebaar.

Dhr. I. is een professioneel voetballer die bijgevolg regelmatig voetbalwedstrijden bijwoont en hierbij veelvuldig met voetbalsupporters en hun gedragingen in contact komt. Er kan van een persoon met een dergelijke ervaring redelijkerwijs verwacht worden dat hij niet snel uit zijn lood wordt geslagen door de gebruikelijke verwensingen, beledigingen en provocaties afkomstig van supporters en hij wel degelijk het onderscheid kent tussen deze courante gebaren en een Hitlergroet.

Op de verklaring van mevr. R. D. kan een eenzelfde redenering toegepast worden. Zij is lid van dezelfde supportersgroep als beklagde en woont regelmatig voetbalwedstrijden bij, waardoor zij bijgevolg bijzonder goed vertrouwd is met de courante gebaren die specifiek gehanteerd worden door de supporters van YRKV. Mevr. R. D., die vlak naast beklagde stond, moet op basis van deze kennis perfect in staat zijn geweest om het verschil te kunnen zien tussen één van deze gebaren en een Hitlergroet gepaard gaande met de woorden "Sieg Heil".

Bovendien moet worden vastgesteld dat noch dhr. I. noch de twee getuigen enig voordeel lijken te kunnen bekomen door beklagde valselijk te beschuldigen van de feiten. Bijgevolg neemt de rechtbank aan dat de feiten gepleegd werden zoals zijn in hun verklaringen worden beschreven.

De rechtbank voegt toe dat het zelfs met een erg wazig zicht is het perfect mogelijk om de mensenmassa te volgen wanneer zij het stadion verlaten en op deze wijze mee te vertrekken.

1.6 Nu vaststaat dat beklagde effectief drie maal de Hitlergroet bracht en hierbij de woorden "Sieg Heil" uitsprak, dient nagegaan te worden of deze gedragingen een strafbaar feit vormen zoals omschreven in artikel 20, enig lid, 2° van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van door racisme of xenofobie ingegeven daden (de "antiracismewet").

Dit misdrijf vereist volgende constitutieve bestanddelen:

- De feiten dienen gepleegd te zijn in een van de in artikel 444 van het Strafwetboek bedoelde omstandigheden
  - De dader stelt wetens en willens een handeling die aanzet tot haat of geweld jegens een persoon
  - De aanzetting dient te gebeuren wegens één van de door de wet van 30 juli 1981 beschermde criteria
- Artikel 444 van het Strafwetboek vereist dat de feiten gepleegd werden met een zekere mate van openbaarheid. Eén van de mogelijke criteria die het artikel naar voren schuift is dat de feiten gepleegd werden in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in een plaats die niet openbaar is, maar toegankelijk voor een aantal personen die het recht hebben er te vergaderen of ze te bezoeken.

Het behoeft geen betoog dat een voetbalstadion, waar een wedstrijd plaatsvindt en waar duizenden personen aanwezig zijn die betaald hebben om de wedstrijd bij te wonen, voldoet aan het openbaarheids criterium van artikel 444 van het Strafwetboek.

- Wat het bestanddeel van het aanzetten tot haat of geweld jegens een persoon betreft is niet vereist dat er een openlijke wil getoond wordt om een individu of een publiek aan te zetten tot concrete, bepaalde of bepaalbare daden (Cass. 19 mei 1993, AR P.93.0110.F, Arr. Cass. 1993, 514). Evenmin dienen daden door derden, gepleegd ten gevolge van de aanzetting, effectief plaatsgevonden te hebben. De aanzetting kan er in bestaan dat de dader door zijn gedrag een "voorbeeldfunctie" aanneemt en anderen als het ware uitnodigt om eveneens jegens een bepaalde persoon een handeling te stellen waarmee zij hun haat uitdrukken of die gewelddadig van aard is.

Door driemaal de Hitlergroet te brengen t.a.v. een bepaalde speler op het veld, heeft beklagde dhr. I. willen intimideren, waarbij hij tegelijkertijd door zijn gedrag voor anderen de drempel heeft verlaagd heeft - en hen aldus heeft aangezet - om zelf haatdragende gedragingen te stellen t.a.v. dhr. I.. Dit met het uiteindelijke doel om hem te kwetsen en intimideren om aldus zijn prestaties op het veld aan te tasten.

- Ten slotte dient het misdrijf gepleegd te zijn wegens één van de door de Antiracismewet beschermde criteria. De beschermde criteria worden opgesomd in artikel 3 van de antiracismewet. Het betreft nationaliteit, een zogenaamd ras, huidskleur, afkomst of nationale of etnische afstamming. Uit de aard van de door beklagde gestelde handelingen blijkt dat deze ingegeven zijn door haat gebaseerd op de huidskleur en de etnische en vermeende raciale afstamming van dhr. I..

Indien beklagde immers simpelweg zijn ongenoegen wenste te uiten over de gang van zaken op het veld of een speler in het bijzonder wenste te beledigen ofte provoceren, had beklagde dit kunnen doen door handelingen te stellen die zijn afkeur uitdrukken, zoals zijn duim omlaag steken, een middenvinger opsteken, met bier gooien, enz. (het betreft handelingen dewelke de rechtbank voor alle duidelijkheid evenmin goedkeurt of aanmoedigt).

Beklaagde verkoos echter bewust om een specifiek gebaar te stellen en specifieke woorden uit te spreken die tezamen een niet mis te verstane boodschap hebben. De Hitlergroet, gecombineerd met de woorden "Sieg Heil", is onlosmakelijk verbonden met het naziregime zoals het bestond tijdens de jaren '30 en '40 van de vorige eeuw. Dit regime maakte van rassenhaat en de suprematie van één ras de kern van haar ideologie en ging op basis van deze ideologie over tot het organiseren van een grootschalige genocide.

Het doelbewust kiezen van een gebaar met een dergelijke historische achtergrond in tegenstelling tot een meer algemene handeling waarmee beklagde evengoed zijn ongenoegen had kunnen uiten, wijst aan dat beklagde dit gebaar stelde vanuit de goedkeuring van een idee van rassensuprematie en bijgevolg vanuit haat omwille van de huidskleur en de etnische of vermeende raciale afstamming van dhr. I., die verschillen van deze van beklagde.

1.7 Gelet op het voorgaande zijn de constitutieve bestanddelen van het misdrijf verenigd in hoofde van beklagde en de feiten bewezen.

In zijn verdediging ter terechtzitting en in de in zijn naam neergelegde schriftelijke conclusie met stukkenbundel brengt beklagde naar voren dat hij niet bekend staat als een persoon met een racistische overtuiging en er tot op heden nooit klachten van die strekking over hem geuit werden. Dit wordt ondersteund met een aantal schriftelijke verklaringen van kennissen van beklagde. Eveneens in die zin heeft, zoals beklagde opwerpt, het strafrechtelijk onderzoek geen bewijzen opgeleverd van het bestaan van enige racistische of extreemrechtse sympathie in hoofde van beklagde.

De door beklagde over zichzelf naar voren gebrachte karakterschets is niet onverenigbaar met de verklaring van mevr. R. D., die verklaarde zélf geschrokken te zijn door de gedragingen van beklagde aangezien ze voorheen nooit gelijkaardig gedrag bij hem opgemerkt had.

Dat het effectief zou gaan om een eenmalige en ondoordachte opwelling van beklagde, ontnemt niet het strafbare karakter aan de bewezen feiten.

2. Straftoemeting

2.1 De rechtbank houdt bij de straftoemeting rekening met de persoonlijkheid van beklagde enerzijds en de ernst en het laakbaar karakter van de feiten anderzijds.

De feiten zijn ernstig en getuigen in hoofde van beklagde van een gebrek aan normbesef. Feiten van racisme zijn niet tolereerbaar en ondergraven het vreedzame samenleven van verschillende culturen binnen de maatschappij.

Beklagde heeft in het verleden drie veroordelingen voor de politierechtbank opgelopen en werd één maal correctioneel veroordeeld door de Nederlandstalige correctionele rechtbank te Brussel op 19 april 2017 voor feiten van verboden wapendracht en opzettelijke slagen en verwondingen tot een werkstraf van 60 uren.

Uit het strafdossier blijkt eveneens dat beklagde in 2008 en 2009 in totaal drie maal een administratief stadionverbod opgelegd werd voor feiten van spuwen naar een speler en het gooien van voorwerpen.

2.2 Beklagde verzoekt de rechtbank de gunst van de (probatie-)opschorting te verlenen, in ondergeschikte om een werkstraf op te leggen en in meest ondergeschikte orde om hem een straf met (probatie-)uitstel op te leggen.

De rechtbank is van oordeel dat de gunst van de opschorting een onvoldoende waarschuwend karakter biedt naar beklagde toe en dit gezien de ernst van de feiten enerzijds en zijn strafrechtelijk verleden anderzijds.

Op het verzoek van beklagde om een autonome werkstraf op te leggen, kan worden ingegaan. Zonder afbreuk te doen aan het essentieel leedtoevoegend karakter dat ook de werkstraf als straf heeft, is de rechtbank van oordeel dat de meer constructieve aard van de werkstraf een adequaat antwoord biedt op de voorliggende feiten.

2.3 Het openbaar ministerie vordert op basis van artikel 41 van de wet van 21 december 1998 betreffend de veiligheid bij voetbalwedstrijden een stadionverbod van drie jaren en een perimeterverbod van één kilometer van eveneens drie jaren.

Een stadionverbod, gecombineerd met een perimenterverbod van één kilometer gedurende drie jaren vormt een passende bestraffing voor beklaagde, gelet op de ernst van de feiten en de voorheen opgelopen administratieve stadionverboden.

OM DEZE REDENEN :
DE RECHTBANK :

Gelet op de artikelen reeds aangehaald in het vonnis en de artikelen :

Artikel 1, 12, 14, 21, 22, 23, 31 tot 37, 40 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

- 1 en 3 wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wet van 24 december 1993;
- 28 en 29 wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere °
- bepalingen;
- 1 en 3 programmawet van 24 december 1993;
- 2, 3, 4 wet 26 juni 2000;
- EU-verordening nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni 1997 over de invoering van de euro;
- EU-verordening nr. 974/98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro;
- 162, 179, 190, 194, 195 van het wetboek van strafvordering;
- 2, 3, 25, 37 octies, 38, 40, 41, 66 van het strafwetboek;
- 41 wet 21 december 1998 betreffend de veiligheid bij voetbalwedstrijden door de voorzitter ter terechtzitting aangewezen;

De rechtbank:

op tegenspraak ten aanzien van K. V.,

Veroordeelt K. V. voor de enige tenlastelegging : tot een werkstraf van 65 uren.

Zegt dat bij niet-uitvoering de werkstraf zal worden vervangen door een gevangenisstraf van 6 maanden.

Legt bij toepassing van art.41 van de wet van 21 december 1998 aan beklaagde een stadionverbod voor een periode van 3 jaar;

Zegt voor recht dat dit gerechtelijk stadionverbod tevens een perimeter verbod inhoudt van 1 km rond elk stadion, van toepassing tijdens de periode die start 5 uur voor het begin van elke wedstrijd en eindigt 5 uur na het einde van elke wedstrijd;

Veroordeelt K. V. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 20,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 29,35 EUR

De rechtbank houdt ambtshalve de burgerlijke belangen aan.

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op 12 februari 2020 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Mechelen, kamer MC4:

- S. V., ondervoorzitter, alleenzetelend rechter

In aanwezigheid van een magistraat van het openbaar Ministerie,
met bijstand van griffier H. H.